

**UCHWAŁA NR XVIII/119/2016
RADY GMINY PIASKI**

z dnia 21 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia „Diagnozy potrzeb edukacyjnych i rozwojowych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Piaski”.

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446) Rada Gminy Piaski uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Diagnozę potrzeb edukacyjnych i rozwojowych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Piaski”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. „Diagnoza potrzeb edukacyjnych i rozwojowych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Piaski” obejmuje analizę oraz zakres potrzeb edukacyjnych i rozwojowych szkół w Gminie Piaski i stanowi źródło danych dla potrzeb uczestnictwa Gminy Piaski w konkursach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 oraz konkursach ogłaszanych przez inne podmioty.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piaski

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Irena Różalska

**Diagnoza potrzeb
edukacyjnych
i rozwojowych szkół
podstawowych
i gimnazjów prowadzonych
przez Gminę Piaski**

PIASKI

2016

1. DANE WYJŚCIOWE

Gmina Piaski to gmina wiejska. Należy do województwa wielkopolskiego, powiatu gostyńskiego. Gmina Piaski ma 8 618 mieszkańców, czyli zamieszkuje ją 11,3% ludności powiatu. Gmina stanowi 12,4% powierzchni powiatu.

1.1. Demografia

Gmina Piaski ma 8 618 mieszkańców, z czego 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. W latach 2002-2015 liczba mieszkańców wzrosła o 5,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 37,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Piaski zawarli w 2014 roku 47 małżeństw, co odpowiada 5,5 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,3% mieszkańców gminy Piaski jest stanu wolnego, 58,5% żyje w małżeństwie, 2,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,9% to wdowy/wdowcy.

Gmina Piaski ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 38. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 4,4 na 1000 mieszkańców gminy Piaski. W 2014 roku urodziło się 101 dzieci, w tym 46,5% dziewczynek i 53,5% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 468 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,6 i jest większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2013 roku 49,9% zgonów w gminie Piaski spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 23,9% zgonów w gminie Piaski były nowotwory, a 6,9% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Piaski przypada 7,33 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2014 roku zarejestrowano 76 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 116 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Piaski - 40.

1.2. Rynek Pracy

67% mieszkańców gminy Piaski jest w wieku produkcyjnym, 16,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 16,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. W gminie Piaski na 1000 mieszkańców pracuje 158 osób. 44,3% wszystkich pracujących ogółem stanowią

kobiety, a 55,7% mężczyźni. Bezrobocie w gminie Piaski wynosiło w 2014 roku 6,6% (7,9% wśród kobiet i 5,5% wśród mężczyzn).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Piaski wynosi 3 282,64 zł, co odpowiada 82.00% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Piaski 1 076 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 646 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -430. 33,5% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Piaski pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 35,9% w przemyśle i budownictwie, a 10,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

1.3. Finanse gminy

Suma wydatków z budżetu gminy Piaski wyniosła w 2014 roku 25,9 mln zł, co daje 3,0 tys. zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 7.8% w porównaniu do roku 2013. *Największą część budżetu gminy Piaski - 42.4% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie.* Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 852 – Pomoc społeczna (13.9%) oraz na Dział 750 - Administracja publiczna (10.6%).

Wydatki inwestycyjne stanowiły 3,9 mln zł, czyli 14,9% wydatków ogółem.

Suma dochodów do budżetu gminy Piaski wyniosła w 2014 roku 25,7 mln zł, co daje 3,0 tys. zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 7% w porównaniu do roku 2013. Największą część dochodów wygenerował Dział 758 - Różne rozliczenia (39.8%). Duża część wpływów pochodzi z Działu 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (34.4%) oraz z Działu 852 - Pomoc społeczna (11.6%). W budżecie gminy Piaski wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 459 zł na mieszkańca (15,3%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 5,4 zł na mieszkańca (0,2%).

1.4. Usługi publiczne: przebudowa bazy edukacyjnej oraz program edukacji regionalnej

W ramach przedmiotowego opracowania dokonano diagnozy stanu oraz wskazano na podstawowe problemy i ich rozwiązania. W przedmiotowym obszarze odnotowano problem

migracji osób młodych, szczególnie tych zdolnych, do dużych miast i zagranicę (jest to element szerszego problemu o charakterze ogólnopolskim). Problem ubytku młodych ludzi i powolnego starzenia społeczeństwa uwypukla się podczas analizy piramidy wieku, jak i również w analizach porównawczych struktury ekonomicznej ludności. Piramida wieku dla Gminy Piaski w chwili obecnej nie pozwala na jednoznaczne zakwalifikowanie jej, do jednego z podstawowych 3 typów populacji: progresywnej, zastojujowej bądź regresywnej, jednak jej kształt wraz z podstawą najbardziej przypomina tę ostatnią. Wyraźnie zauważalne są występujące w Polsce wyże demograficzne w latach 1955-1960 oraz 1980-1990. Osoby z pierwszego wyżu demograficznego (50-59 lat) wyszły już z wieku rozrodczego i w najbliższych 10 latach całkiem dużą liczbą zasilą również grono osób w wieku poprodukcyjnym. Niepokojące jest także, iż pomimo kilkuletniego już przebywania osób z drugiego wyżu w wieku rozrodczym (20-30) wciąż niezauważalne jest echo tego wyżu i liczba urodzeń nie wzrasta, co powoduje zwężanie piramidy wieku, pomimo korzystnego stosunku osób w wieku rozrodczym. Przy wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym oraz silnej migracji osób młodych istnieje zagrożenie znacznego starzenia się społeczeństwa w okresie najbliższych 15 lat. Niesprzyjający jest również fakt, że już w chwili obecnej obszar Gminy Piaski posiada niekorzystną strukturę ekonomiczną ludności, która charakteryzuje się zarówno najmniejszym odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym, jak i największym w wieku poprodukcyjnym, także z wysoką średnią arytmetyczną wieku. Mieszkańcy gminy Piaski stanowią społeczność wykształconą relatywnie słabo. Według danych z aktualnego Narodowego Spisu Powszechnego, zaledwie 10% osób posiadało wykształcenie wyższe. Około 1/3 mieszkańców to osoby z wykształceniem podstawowym. 2 424 mieszkańców gminy Piaski jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 178 kobiet oraz 1 246 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 10,7% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,8% wykształcenie policealne, 8,2% średnie ogólnokształcące, a 18,5% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 32,2% mieszkańców gminy Piaski, gimnazjalnym 6,0%, natomiast 21,7% podstawowym ukończonym 0,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy gminy Piaski mają niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Piaski największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (26,0%) oraz zasadnicze zawodowe (23,4%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (41,3%) oraz średnie zawodowe (19,4%). 17,0% mieszkańców gminy Piaski w wieku potencjalnej nauki

(3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,3% wśród dziewczynek i 17,6% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 742 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 22,9% ludności (22,4% wśród dziewczynek i 23,3% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 19 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 97,30. Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,0% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (13,1% wśród dziewczyn i 11,0% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 19 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 97,25. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16- 18 lat) kształci się 19,9% mieszkańców (20,3% wśród dziewczyn i 19,5% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 26 uczniów. 28 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,2% mieszkańców gminy Piaski w wieku potencjalnej nauki (27,9% kobiet i 28,6% mężczyzn). Rolą samorządu gminnego jest zapewnienie dobrych warunków kształcenia uczniów oraz jak najwyższych standardów nauczania na poziomie przedszkolnym i szkolnym w zakresie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zadaniem władz lokalnych jest w szczególności utrzymanie obiektów i placówek oświatowych, zatrudnienie i monitoring pracy kadry dydaktycznej, organizacja zajęć edukacyjnych oraz wspieranie najwybitniejszych i najzdolniejszych uczniów. Samorządy finansują oświatę z dwóch źródeł: subwencji oświatowej, która najczęściej pokrywa zaledwie część wydatków związanych z edukacją, oraz dochodów własnych. Wydatki na oświatę i wychowanie stanowią średnio 35-45% budżetu gmin. Sytuacja taka skłania samorządy do stawiania szkole realistycznych wymagań dotyczących poziomu nauczania, który ma wpływ na konkurencyjność gmin.

Dobrej jakości edukacja jest jednym z aspektów przyciągających nowych mieszkańców (głównie młodych ludzi z dziećmi), z drugiej strony chroni przed rezygnacją rodziców z posyłania dzieci do szkoły na terenie ich miejsca zamieszkania.

Wsparcie edukacji jest inwestycją gminy Piaski we własnych mieszkańców. Edukacja i wychowanie przedszkolne są przy tym nieodłącznie związane z sytuacją demograficzną gminy. Trendy demograficzne obserwowane na terenie gminy sprawiają, że zmniejsza się

liczba dzieci w wieku szkolnym, co powoduje wzrost jednostkowych kosztów utrzymania infrastruktury edukacyjnej.

2. OŚWIATA GMINY PIASKI

Baza szkolna w gminie Piaski składa się z trzech Zespołów Szkół, w ramach których funkcjonują trzy Szkoły Podstawowe oraz trzy Gimnazja. W Gminie Piaski funkcjonuje Przedszkole Samorządowe w Piaskach z oddziałem w Strzelcach Wielkich, oddziały przedszkolne w Szkole w Piaskach, Szelejewie i Bodzewie oraz niepubliczne przedszkole w Podrzeczu (Ochronka) oraz Piaskach (ENART).

W wyniku działań informacyjnych nasza gmina osiągnęła wysoki wskaźnik upowszechnienia edukacji elementarnej.

Tabela : ZESTAWINIE PLACÓWEK OŚWATOWYCH W GMINIE PIASKI

Placówka	Adres
Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach	Drzęczewska 9, 63-820 Piaski
Zespół Szkół im. Bł. Edmunda Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie	Szelejewo Pierwsze 87, 63-820 Piaski
Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wlkp. i Gimnazjum nr 3 w Bodzewie	Bodzewo 35; 63-820 Piaski
Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi w Piaskach	Dworcowa 25; 63-820 Piaski
Przedszkole Niepubliczne Ochronka Sióstr Służebniczek im. Edmunda Bojanowskiego w Podrzeczu	Podrzecze 3a; 63-800 Gostyń
„ENART” Przedszkole Niepubliczne w Piaskach	Drzęczewska 8, 63-820 Piaski

Źródło: Opracowanie własne

2.1 Zespół Szkół w Szelejewie

Baza lokalowa

Budynek szkolny składa się z 3 kondygnacji i piwnicy.

Zawiera 10 sal lekcyjnych, pracownię komputerową, bibliotekę z ICIM (Interaktywne Centrum Informacji Multimedialnej), świetlicę. W bibliotece znajduje się ponad 8528 woluminów oraz pozycje dydaktyczne na nośnikach elektronicznych.

Zaplecze sportowe:

Sala sportowo - środowiskowa o wym. 15m x 24m, tj. 360 m².

Boiska do: siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, do gier i zabaw, skocznia w dal oraz sprzęt sportowy.

Zasoby kadrowe

Rada Pedagogiczna to zespół ludzi, który wspiera działania dyrektora służące rozwojowi placówki. Nauczyciele mają kwalifikacje do nauczanych przedmiotów i zajęć, ponad połowa kadry to nauczyciele dyplomowani, doświadczeni i otwarci na zmiany, stosujący nowoczesne metody nauczania.

Nauczyciele korzystają ze szkoleń zewnętrznych i działają w ramach Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli. Potrafią pracować zespołowo, ich uczniowie osiągają dobre wyniki w ocenianiu zewnętrznym. W szkole na pół etatu pracuje pedagog, brakuje psychologa. W Zespole zatrudnionych jest 22 nauczycieli, w wymiarze 20,16 etatów.

Rada Rodziców współpracuje z dyrektorem i radą pedagogiczną w zakresie ustalania kierunków rozwoju placówki oraz w codziennej działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

2.2 Zespół Szkół w Bodzewie

Baza edukacyjna

Budynek szkolny składa się z 2 kondygnacji i piwnicy. Szkoła posiada 10 sal lekcyjnych, pracownię komputerową, bibliotekę (z Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej na 4 stanowiska komputerowe), świetlicę, gabinet pedagoga szkolnego. Kilka z klas jest wyposażonych w przyłączy internetowe. Funkcjonuje pracownia językowa.

Zaplecze sportowe:

Szkoła posiada salę gimnastyczną 15m x 28m (boisko do koszykówki).

Miejsce rekreacji: do gier i zabaw, skocznia w dal oraz sprzęt sportowy.

Obok szkoły wybudowano pełnowymiarowej boisko sportowe z nawierzchnią trawiastą.

Zasoby kadrowe

Nauczyciele mają kwalifikacje do nauczanych przedmiotów i zajęć, ponad połowa to nauczyciele dyplomowani, doświadczeni i otwarci na zmiany, stosujący nowoczesne metody nauczania. W Zespole zatrudnionych jest 22 nauczycieli, w wymiarze 18,78 etatów.

Nauczyciele korzystają systematycznie ze szkoleń zewnętrznych i aktywnie działają w ramach Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli. Potrafią pracować zespołowo, ich uczniowie osiągają dobre wyniki w ocenianiu zewnętrznym. W szkole na pół etatu pracuje pedagog, brakuje psychologa.

Rada Rodziców bardzo ściśle współpracuje z nauczycielami i dyrekcją szkoły, włączając się w organizację wielu edukacyjnych i środowiskowych przedsięwzięć. Są to ludzie młodzi, doceniający wartość wykształcenia. Przy szkole działa uczniowski klub sportowy, którego członkowie uzyskują bardzo wysokie wyniki sportowe, nawet w rywalizacji ogólnopolskiej.

2.3 Zespół Szkół w Piaskach

Baza edukacyjna

Budynek szkoły jest nowoczesnym przestronnym obiektem. Zajęcia odbywają się w 29 salach lekcyjnych oraz specjalistycznych pracowniach (2 pracownie komputerowe, pracownia językowa). Szkoła posiada bibliotekę (z Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej na 8 stanowisk komputerowych), świetlicę, aulę (na około 250 miejsc) oraz pełnowymiarową salę sportową.

Zespół Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach jest największą placówką oświatową Gminy Piaski. Uczniowie są mieszkańcami Piasków oraz dziesięciu okolicznych wiosek. Trzy z nich to tzw. „wsie popegeerowskie.

Zaplecze sportowe:

Przy szkole działa Uczniowski Klub Sportowy „SATURN” Piaski, który organizuje sportowe zajęcia pozalekcyjne dla grupy około 250 uczniów. Przy szkole jest pełnowymiarowa sala sportowo – widowiskowa, z zapleczem socjalnym, a także dobrze wyposażona siłownia.

Szkoła dysponuje boiskami (Orlik) do: siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, tenisa ziemnego, do gier i zabaw, skocznia w dal, boisko trawiaste oraz sprzęt sportowy

Zaplecze kadrowe

Zasoby kadrowe szkoły stanowią nauczyciele, którzy w większości posiadają stopień nauczyciela dyplomowanego. Nauczyciele doskonalą swoje umiejętności uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego. Prawie połowa nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania dwóch przedmiotów lub prowadzenia zajęć specjalistycznych. W Zespole zatrudnionych jest 60 nauczycieli, w wymiarze 57,22 etatów.

Szkoły wyposażone są w pracownie komputerowe, językowe, biblioteki i świetlice.

3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT została wykorzystana jako kompleksowa metoda służąca do badania otoczenia edukacji w gminie, w tym edukacji małych dzieci oraz analizy wewnętrznych zależności w tym obszarze.

Analiza SWOT jest oparta na prostym schemacie klasyfikacji - wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą sytuację edukacji, w tym edukacji małych dzieci, dzieli się na:

1. zewnętrzne w stosunku do edukacji, w tym edukacji małych dzieci i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
2. wywierające negatywny i pozytywny wpływ na edukację, w tym edukację małych dzieci.

Ze skrzyżowania przedstawionych podziałów powstają cztery kategorie czynników:

1. zewnętrzne pozytywne – szanse,
2. zewnętrzne negatywne – zagrożenia,
3. wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
4. wewnętrzne negatywne – słabe strony.

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisanie ich wpływu na rozwój edukacji w gminie, w tym edukacji małych dzieci, a także możliwości osłabiania lub wzmacniania siły ich oddziaływania. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami edukacji w gminie pozwala na określenie jej pozycji strategicznej, a także może być źródłem nowatorskich rozwiązań.

W przeprowadzonej analizie SWOT została dokonana identyfikacja czynników kluczowych, które mogą mieć decydujący wpływ na przyszłość edukacji w gminie, w tym edukacji małych dzieci.

Analiza potencjału edukacyjnego Gminy Piaski

Obszary analizy	Silne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
Edukacja	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcona kadra pedagogiczna - bliskość i wielość szkół ponadgimnazjalnych w powiecie - oferta klas integracyjnych - znaczny poziom inwestycji w bazę materialną szkół - oferta przedszkoli i oddziałów przedszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku, - mała elastyczność kształcenia - ograniczony dialog między szkołami a przedsiębiorcami - brak centrum kształcenia karier - mała różnorodność zajęć pozalekcyjnych - niski poziom polityki informacyjnej w obszarze edukacji - ekonomiczne bariery dostępu do edukacji - niedostateczne dofinansowanie oświaty - nierozpowszechnione kształcenie ustawiczne - niski poziom zabezpieczenia dzieciom i młodzieży dostępu do różnych form spędzania wolnego czasu - niski poziom współpracy między szkołą a rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> - promocja zawodów rzemieślniczych - tworzenie szkół niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych - współpraca ze szkołami w kraju i zagranicą - rozwój doradztwa zawodowego w szkołach - nowy okres programowania 2014-2020 i szansa na nowe fundusze dla firm, szkół, - wzrastająca oferta organizacji pozarządowych w zakresie organizacji szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje - środki finansowe na budowanie sieci informatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - konkurencja ośrodków posiadających jednostki akademickie – „drenaż kadry” - starzenie się społeczeństwa i niski przyrost naturalny - rosnąca atrakcyjność pracy i kształcenia za granicą - brak motywacji kształcenia się i podnoszenia kwalifikacji - przerost zatrudnienia w placówkach oświatowych w związku z niżem demograficznym - malejąca atrakcyjność płacowa zatrudnienia w oświacie, w stosunku do innych zawodów - malejące inwestycje materialne w oświacie

Analiza potencjału edukacyjnego Gminy Piaski

Obszary analizy	Silne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
<p>Oświata na rzecz przedsiębiorczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwinięte szkolnictwo, podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne - propozycje szkoleniowe dla osób zainteresowanych założeniem firmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki odsetek absolwentów wśród bezrobotnych - brak centrum kształtowania karier - niewystarczająca komunikacja na linii szkoła – przedsiębiorca - niska podaż i niewielkie zainteresowanie kształceniem ustawicznym - niska elastyczność w rozwoju kształcenia zawodowego - niewielkie zaangażowanie uczniów w naukę przedmiotów ścisłych i przyrodniczych - niskie nakłady na wyposażenie pracowni przedmiotów ścisłych - relatywnie słabe wyniki z języka angielskiego na sprawdzianach 	<ul style="list-style-type: none"> - spadające bezrobocie - zwiększenie elastyczności zatrudnienia - wzrost świadomości, co do roli kształcenia ustawicznego oraz zawodowego - rozpowszechnianie modelu: nauka przez całe życie - rozwój gospodarczy regionu - zmieniające się kierunki kształcenia w szkołach - nauka języków jako szansa biznesowa 	<ul style="list-style-type: none"> - niechęć bezrobotnych do zmiany statusu i roszczeniowa postawa - ucieczka młodych i wykształconych z terenu gminy - starzenie się społeczeństwa - brak motywacji wśród pracowników do przekwalifikowania - wysokie koszty nauki przedmiotów ścisłych i zawodowych

Analiza potencjału edukacyjnego Gminy Piaski

Obszary analizy	Silne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
<p>Spoleczeństwo informacyjne, wyrównanie szans edukacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowana sieć internetu - oferta szkół i instytucji szkoleniowych - ogólne wyposażenie placówek oświatowych na zadawalającym poziomie - wykwalifikowana kadra pedagogiczno-informatyczna - działania organizacji pozarządowych i instytucji szkoleniowych - programy stypendialne dla uczniów - podejmowanie nauki przez uczniów z obszarów wiejskich w szkołach ponadgimnazjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość pozalekcyjnych form kształcenia w zakresie informatycznym, w tym skierowanych do osób starszych - zamykanie się na nowe działania zmierzające do wyrównywania szans - nie ma wizji budowy społeczeństwa informacyjnego w skali lokalnej - ograniczony dostęp do infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, zwłaszcza na wsiach - nieliczne ośrodki rozwijające umiejętności interpersonalne i informacyjne - wyższe koszty kształcenia ponadgimnazjalnego dla młodzieży z obszarów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> - pro- informacyjna polityka UE i władz - nowe środki UE na budowę i rozwijanie infrastruktury informatycznej - zdynamizowanie kontaktów między samorządem terytorialnym a organizacjami pozarządowymi - rola nauczyciela jako animatora programów szkolenia informacyjnego, społecznego i obywatelskiego - nacisk w programach operacyjnych na edukację 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie koszty usług telekomunikacyjnych - migracja osób przygotowanych do podjęcia działań zmierzających do budowy społeczeństwa informacyjnego - bariery mentalne w podejściu do edukacji - postawa roszczeniowa społeczności lokalnych

4. DIAGNOZA – DANE I ICH ŹRÓDŁA

Wykaz źródeł:

- a) Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w latach 2014 i 2015. - opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną,
- b) Wyniki sprawdzianu w klasie szóstej w roku 2014 i 2015 - opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną,
- c) EWD - wskaźniki trzyletnie, dostępne na stronie internetowej <http://ewd.edu.pl/>.

Zastosowane narzędzia badawcze - Kwestionariusz ankiety składał się z pytań (otwartych, półotwartych, zamkniętych) obejmujących następujące obszary:

- a) dane szkoły (liczba uczniów w podziale na klasy, wyniki szkoły, itp., czy szkoła posiada dokumenty dotyczące rozwoju szkoły, jej wizji itp.),
- b) zajęcia pozalekcyjne (jakie zajęcia były realizowane w szkole w ramach projektów, zapotrzebowanie na zajęcia wyrównawczo-kompensacyjne, zapotrzebowanie na zajęcia dodatkowe, itp.),
- c) program doradztwa edukacyjno-zawodowego (czy w szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego, zapotrzebowanie na formy doradztwa edukacyjno-zawodowego),
- d) baza dydaktyczna szkoły - zapotrzebowanie szkół na sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni
- e) pytania diagnozujące liczbę osób niepełnosprawnych,
- f) doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej (zainteresowanie nauczycieli podnoszeniem kwalifikacji m.in. w obszarze nowych, innowacyjnych metod nauczania),
- g) dodatkowe uwagi.

Dane te posłużyły do sformułowania potrzeb edukacyjnych dzieci, uczniów i szkół niwelujących bariery rozwojowe. Wyniki badania potwierdziły przypuszczenia organu prowadzącego o konieczności wprowadzenia środków zaradczych, niwelujących stwierdzone bariery.

Tabela: LICZBA UCZNIÓW/DZIECI W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ PIASKI

liczba uczniów	2013/2014	2014/2015	2015/2016
przedszkole i oddziały przedszkolne	232	240	224
szkoła podstawowa	550	594	627
gimnazjum	302	284	289
ogółem	1084	1118	1140

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela: LICZBA ODDZIAŁÓW W SZKOŁACH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ PIASKI

SZKOŁY	Zespół Szkół w Piaskach	Zespół Szkół w Szelejewie	Zespół Szkół w Bodzewie
Liczba oddziałów	30	9	9

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela: LICZBA DZIECI Z ORZECZENIEM O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

SZKOŁY	Zespół Szkół w Piaskach	Zespół Szkół w Szelejewie	Zespół Szkół w Bodzewie
Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	28	4	11

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela: INFRASTRUKTURA SZKOLNA

Wyszczególnienie	ZS BODZEWO	ZS PIASKI	ZS SZELEJEWO
	liczba	liczba	liczba
nieruchomości			
boiska do siatkówki	1	1	1
boiska do koszykówki	0	1	1
boiska do piłki ręcznej	1	0	0
boiska do piłki nożnej	1	2	0
kort tenisowy	0	2	0
bieżnie proste	0	1	1
skocznie	1	1	1
pomieszczenia			
sale lekcyjne	11	26	11
pracownie komputerowe / liczba komputerów z dostępem do internetu do użytku przez uczniów	1	2	1/ 12 STANOWISK
pracownie językowe	1	1	1/ 16 STANOWISK
hale sportowe	1	1	0
sale gimnastyczne	0	1	1
świetlice	1	1	1
biblioteki	1	1	1
gabinety			
lekarski	0	0	0
profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	1	1	1
psychologa	0	1	0
pedagoga	1	1	1
logopedy	1	0	0
inne			
kuchnia	0	0	1
stołówka	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela: WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTÓW W ROKU 2014

Nazwa Szkoły	Liczba zdających	Średni wynik punktowy SZKOŁY	Średni wynik punktowy GMINY	Średni wynik punktowy POWIATU	Średni wynik punktowy WOJEWÓDZTWA	Średni wynik punktowy OKRĘGU	Średni wynik punktowy KRAJU
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Bodzewie	13	22,08	25,42	25,36	25,17	25,16	25,82
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	53	25,85	25,42	25,36	25,17	25,16	25,82
Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Bł. E. Bojanowskiego w Szelejewie	12	27,17	25,42	25,36	25,17	25,16	25,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Tabela: WYNIKI SPRAWDZIANU SZÓSTOKLASISTÓW W ROKU 2015

Nazwa Szkoły	Liczba zdających	Średni wynik % Język polski	Średni wynik % Matematyka	Średni wynik % SZKOŁY	Średni wynik % GMINY	Średni wynik % POWIATU	Średni wynik % WOJEWÓDZTWA	Średni wynik % OKRĘGU	Średni wynik % KRAJU
część pierwsza									
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Bodzewie	18	70,37	68,89	69,56	65,43	64,3	65,02	64,94	67
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	57	72,26	59,65	66,07	65,43	64,3	65,02	64,94	67
Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Bł. E. Bojanowskiego w Szelejewie	12	70,63	41,25	56,25	65,43	64,3	65,02	64,94	67
część druga - język angielski									
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Bodzewie	18			72,33	72,33	73,69	76,71	76,71	78
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	57			71,86	72,33	73,69	76,71	76,71	78
Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Bł. E. Bojanowskiego w Szelejewie	12			74,58	72,33	73,69	76,71	76,71	78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Tabela: WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W ROKU 2014

DANE	historia, wos	język polski	przedmioty przyrodnicze	matematyka	j. angielski poziom podstawowy	j. angielski poziom rozszerzony	j. niemiecki poziom podstawowy	j. niemiecki poziom rozszerzony
Śr. okręgu	57,59	65,25	50,63	45,86	65,10	45,85	53,05	36,07
Śr. powiatu	56,23	62,24	50,21	47,07	63,05	44,15	49,01	27,95
Śr. gminy	58,37	58,94	50,70	44,4	59,49	41,36	52,16	33,50
Gimnazjum nr 1 Piaski	59,98	58,34	48,98	44,72	59,28	95,50	53,54	33,50
Gimnazjum nr 2 Szelejewo Pierwsze	58,10	67,80	52,90	43,40	83,43	66,86	39,33	x
Gimnazjum nr 3 Bodzewo	54,00	55,95	54,32	42,26	50,95	26,26	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

Tabela: WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W ROKU 2015

DANE	historia, wos	język polski	przedmioty przyrodnicze	matematyka	j. angielski poziom podstawowy	j. angielski poziom rozszerzony	j. niemiecki poziom podstawowy
Śr. okręgu	62,36	58,85	48,7	46,32	65,12	47,94	55,81
Śr. powiatu	59,54	57,39	46,5	43,35	61,28	41,6	52,84
Śr. gminy	60,52	59,38	47,05	43,54	61,93	43,07	61,71
Gimnazjum nr 1 Piaski	63,16	60,73	47,96	46,89	63,16	46,98	65
Gimnazjum nr 2 Szelejewo Pierwsze	50,58	54,67	45,67	29,5	64,78	45,44	49,67
Gimnazjum nr 3 Bodzewo	58,31	57,92	44,31	41,9	54,23	32	

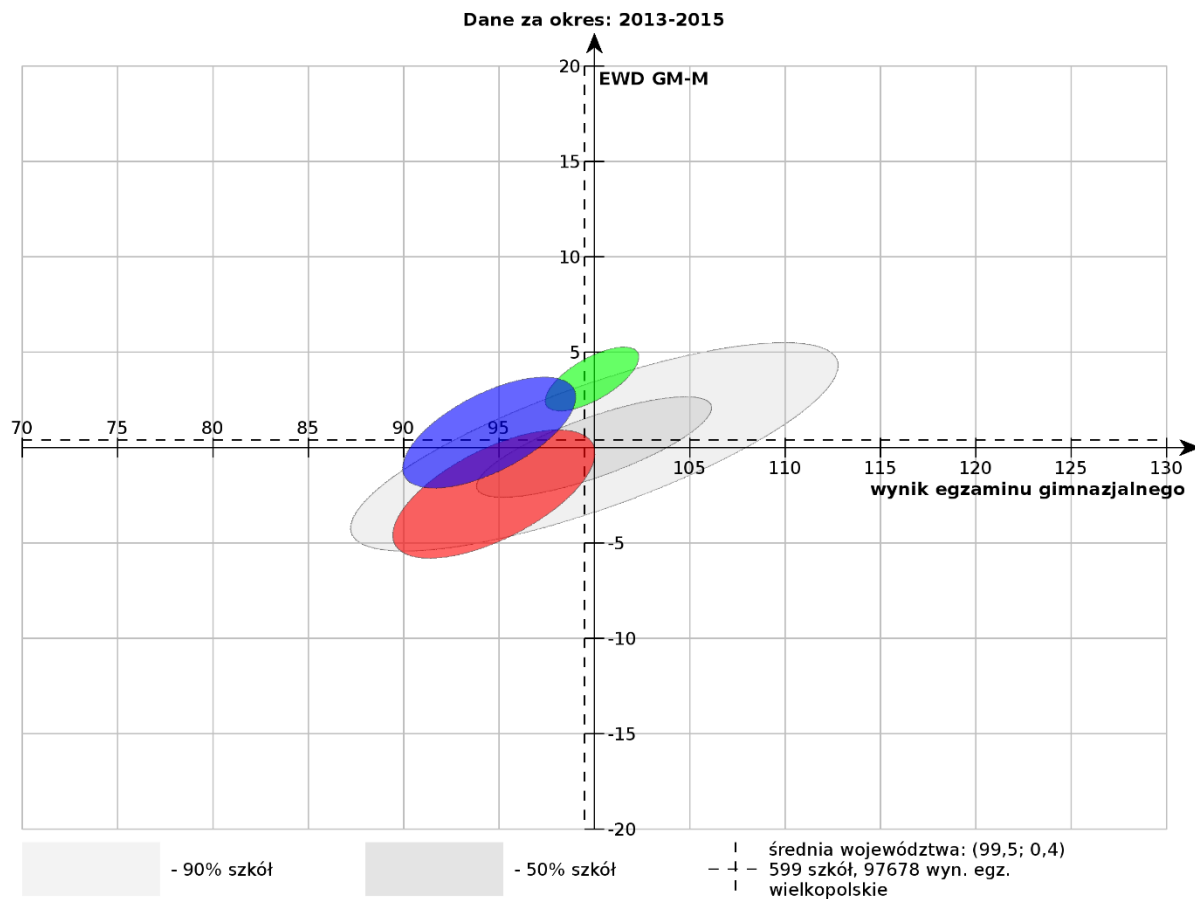
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

WSKAŹNIKI TRZYLETNIE EWD (Źródło: www.ewd.edu.pl)

Wykres: EWD – wskaźnik dla części matematycznej gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

Legenda:

■ Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170

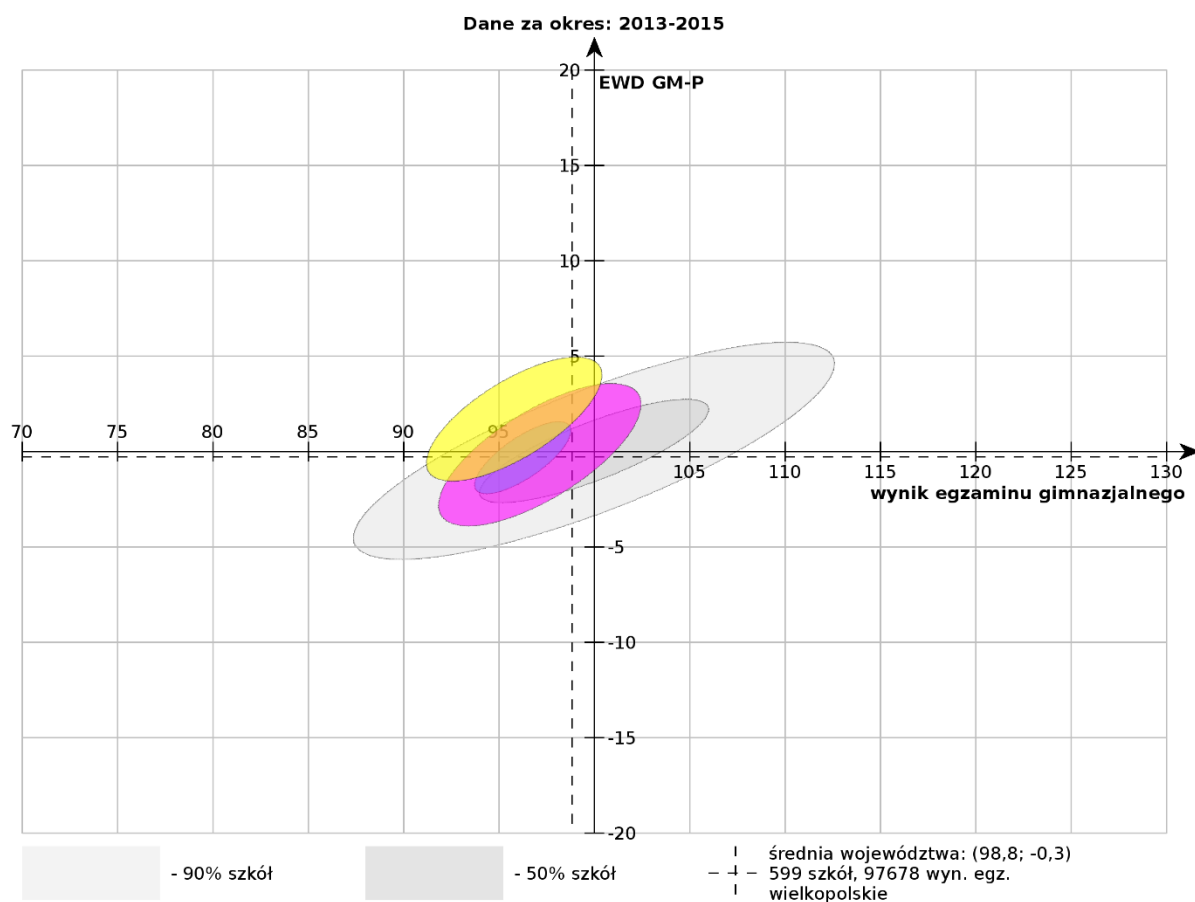
■ Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34

■ Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Wykres: EWD – wskaźnik dla części przedmioty przyrodnicze gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

Legenda:

■ Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170

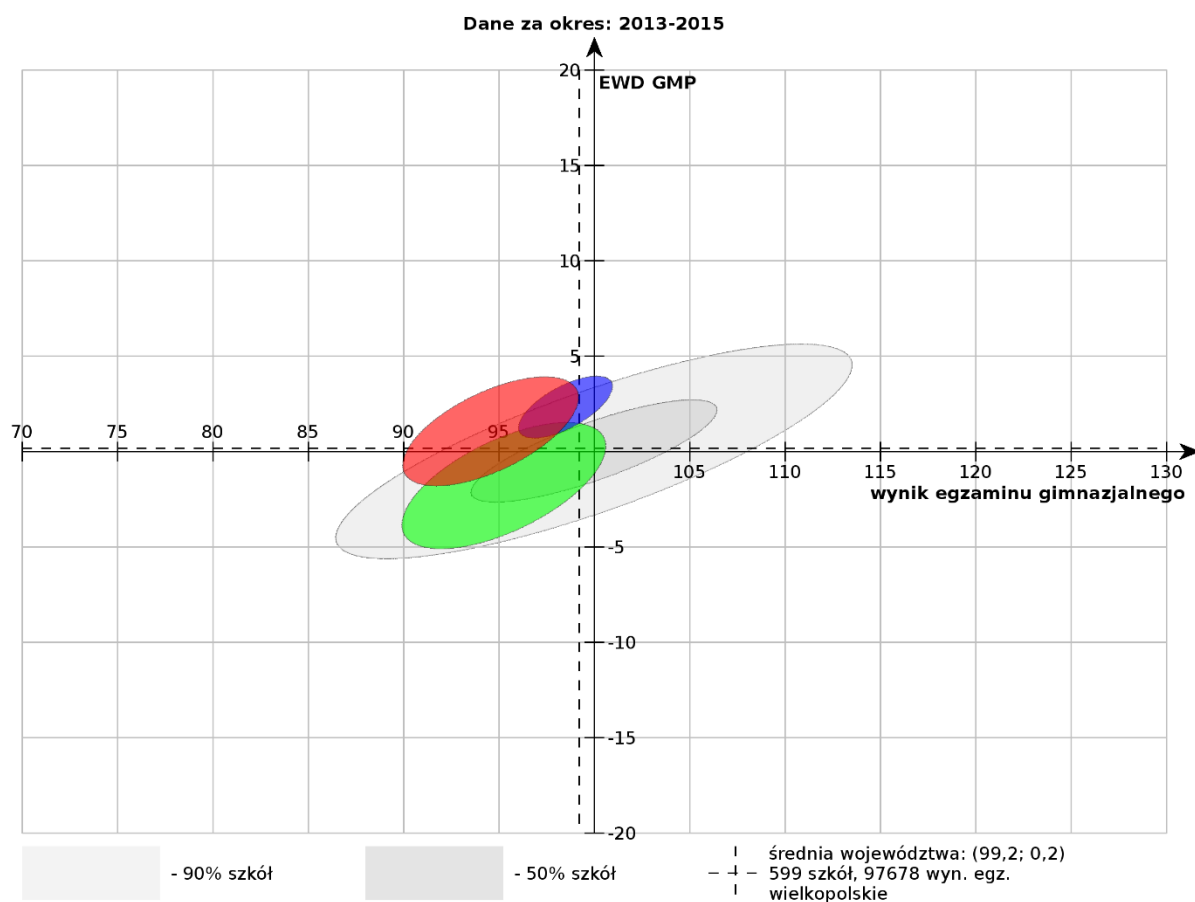
■ Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34

■ Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Wykres: EWD – wskaźnik dla części matematyczno-przyrodniczej gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

Legenda:

■ Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170

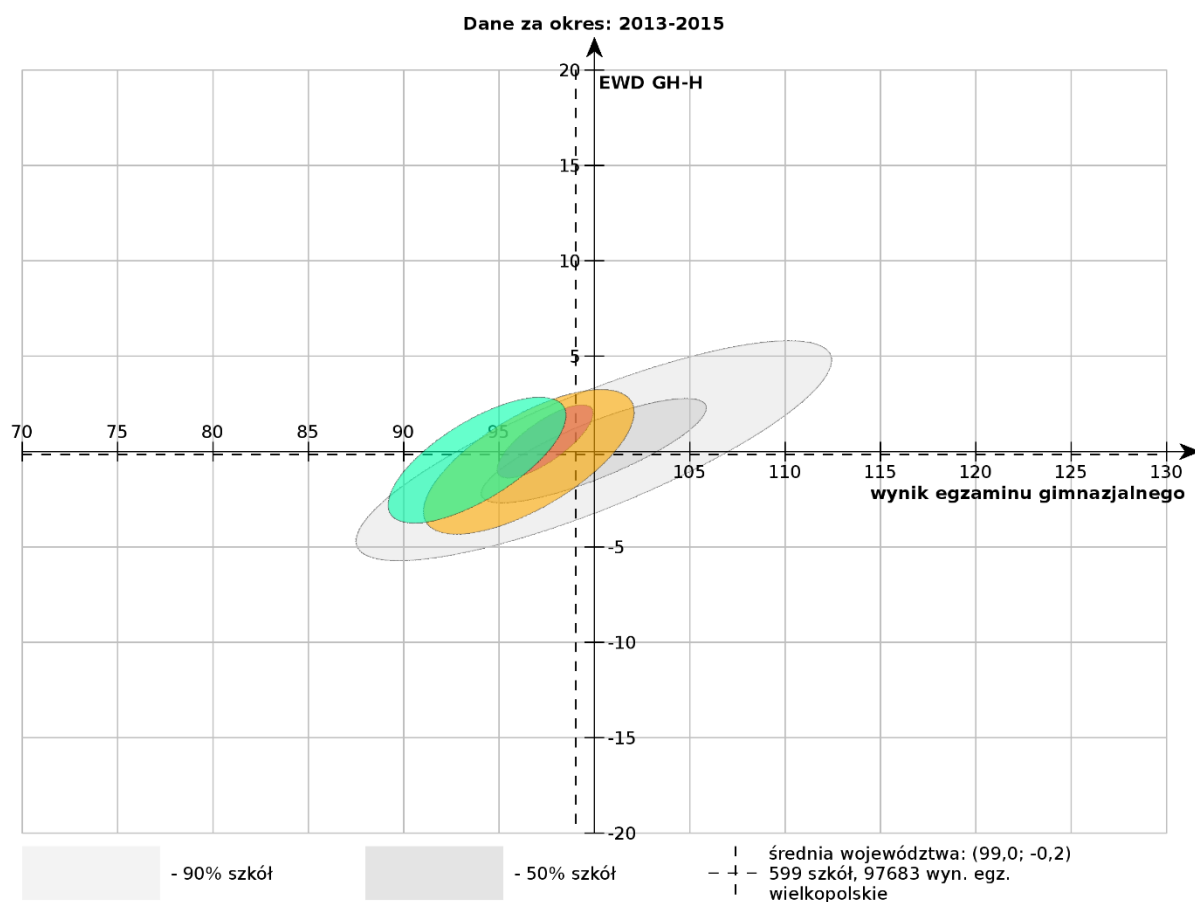
■ Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34

■ Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Wykres: EWD – wskaźnik dla części historycznej i WOS gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

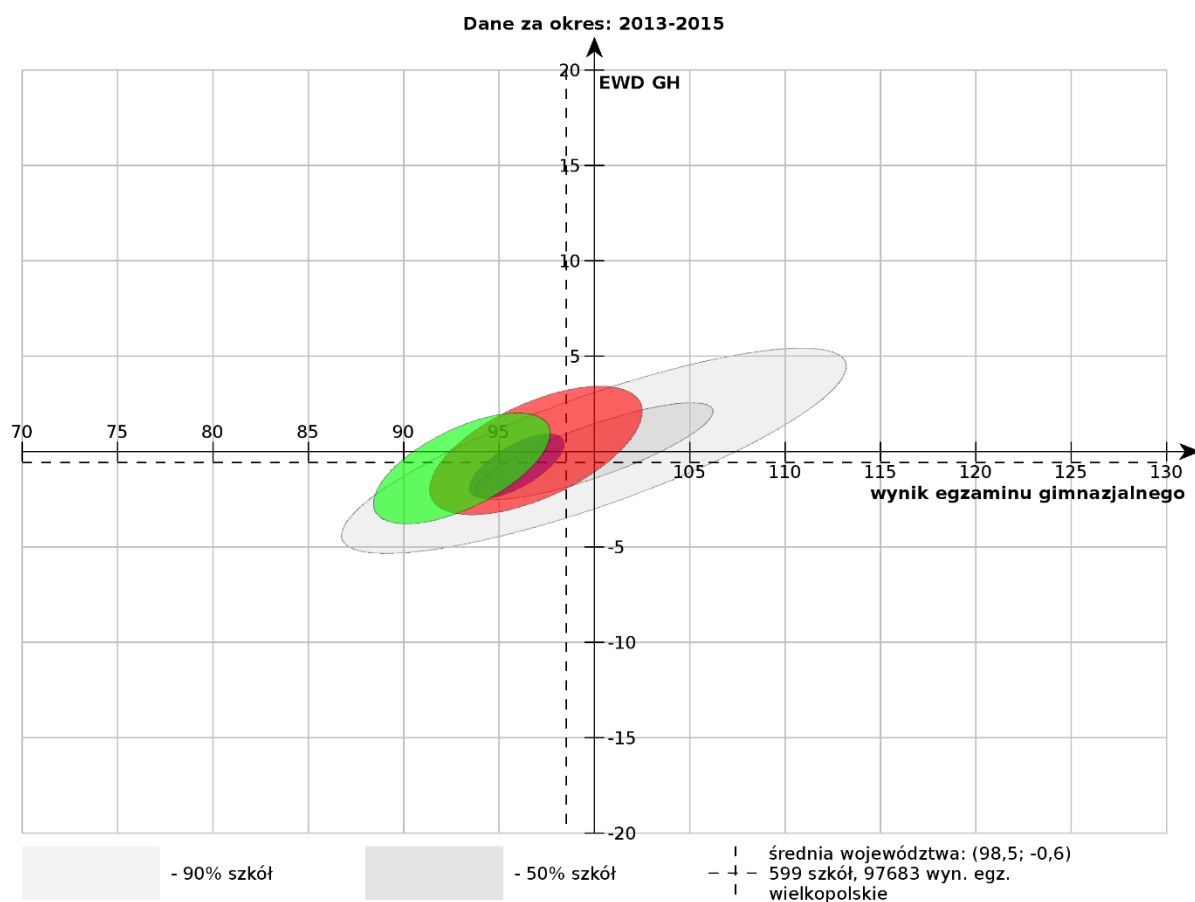
Legenda:

- Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170
- Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34
- Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Wykres: EWD – wskaźnik dla części humanistycznej gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

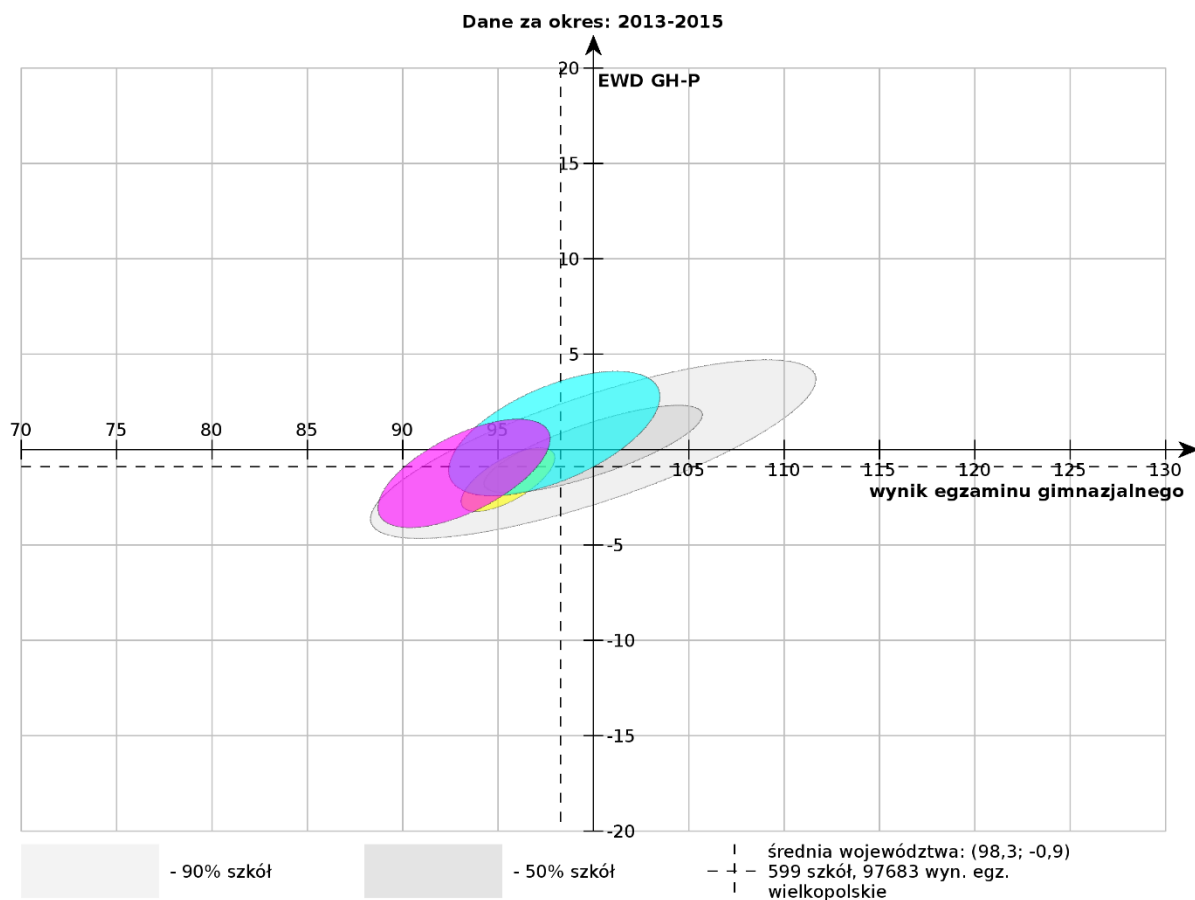
Legenda:

- Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170
- Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34
- Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Wykres: EWD – wskaźnik dla części z języka polskiego gimnazjum dla lat 2013-2015

Pozycje szkół ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej.

95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

Legenda:

■ Gimnazjum nr 1 w Zespole Szkół Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach – liczba uczniów 170

■ Gimnazjum nr 2 w Zespole Szkół im. bł. E. Bojanowskiego Szkoła Podstawowa i Gimnazjum nr 2 w Szelejewie – liczba uczniów 34

■ Gimnazjum nr 3 w Bodzewie – liczba uczniów 49

Tabela: Dane dotyczące dzieci i uczniów dowożonych do przedszkoli i szkół w gminie Piaski

Lp.	Wyszczególnienie	Rok szkolny 2014/2015	Rok szkolny 2015/2016
1.	Liczba dzieci dowożonych do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz oddziałów szkolnych, w których realizowany jest obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego	21	20
2.	Liczba uczniów dowożonych do szkół podstawowych i gimnazjów	255	317
3.	Liczba dowożonych dzieci przedszkolnych i uczniów niepełnosprawnych	42	51
Ogółem liczba dowożonych uczniów i dzieci przedszkolnych		318	388

Źródło: Opracowanie własne

5. WNIOSKI – ANALIZA WYNIKÓW DIAGNOZY

5.1 Sprawdzian szóstoklasisty

Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w roku 2015 r. w gminie są w większości niższe od średniej województwa, przy czym największa różnica występuje w przypadku matematyki i języka angielskiego.

Analiza trzech szkół podstawowych wskazuje, że na terenie gminy najniższe wyniki z matematyki na egzaminie szóstoklasisty uzyskali uczniowie Szkoły Podstawowej w Szelejewie i jest to różnica znaczna w stosunku do wyników powiatu czy województwa. Wynik szkoły jest tutaj niższy od średniego wyniku województwa aż o 23,77 %. Uczniowie uzyskali jedynie 41,25 %.

Wyniki z języka angielskiego również na terenie gminy wypadły we wszystkich szkołach poniżej średniej w okręgu.

Podsumowując wyniki trzech szkół podstawowych w Gminie Piaski łatwo zauważyć, że sprawiającą najwięcej problemów częścią sprawdzianu jest ta dotycząca matematyki. Martwią również dość słabe wyniki z języka angielskiego.

Pod względem wiedzy i umiejętności z języka polskiego szkoły w Gminie Piaski osiągają wyniki wyższe w stosunku do części matematycznej.

5.2 Egzamin gimnazjalny

Wyniki egzaminu gimnazjalisty w Gminie Piaski w 2015 roku na tle średniej województwa ze wszystkich części z wyjątkiem języka polskiego (wynik bliski średniej województwa) oraz języka niemieckiego wypadają niżej. Największą różnicę odnotowujemy w przypadku języka angielskiego. Uczniowie gminy napisali egzamin z części podstawowej gorzej o 3,19 % niż uczniowie województwa wielkopolskiego, a poziom rozszerzony gorzej o 4,87% niż uczniowie województwa wielkopolskiego. Najgorzej z języka angielskiego wypadły wyniki Gimnazjum w Bodzewie, gdzie wynik szkoły był niższy od województwa z części podstawowej

o 10,89 %. Wynik z części matematycznej gminy w porównaniu do województwa wypadł o 2,78 % gorzej. Najgorzej z części matematycznej wypadli uczniowie Gimnazjum w Szelejewie, których wynik był niższy od wyniku uczniów w województwie o 16,82%.

Podsumowując wyniki trzech gimnazjów w Gminie Piaski łatwo zauważyć, że sprawiającą najwięcej problemów częścią sprawdzianu jest ta dotycząca matematyki. Wyniki z języka angielskiego są również niezadowolające.

Zauważyć warto, iż bardzo dobrze w stosunku do okręgu wypadł egzamin gimnazjalny z języka niemieckiego oraz z języka polskiego.

5.3 Analiza trzyletnich wskaźników EWD

Analiza trzyletnich wskaźników EWD gimnazjów prowadzonych przez Gminę Piaski pokazuje, że w części matematycznej egzaminu bardzo słabe wyniki uzyskuje gimnazjum w Szelejewie znajdując się prawie w całości w III ćwiartce układu współrzędnych oraz gimnazjum w Bodzewie, które również częściowo znajduje się w III ćwiartce układu współrzędnych. Kwalifikuje to szkoły jako szkoły wymagające pomocy i charakteryzuje niską efektywnością nauczania. Również w zakresie wyników z przyrody gimnazja wymagają wsparcia znajdując się częściowo w III ćwiartce układu.

Wskaźniki EWD gimnazjów z gminy Piaski z historii, WOS-u, części humanistycznej i polskiego wskazuje na zróżnicowanie wśród uczniów ze względu na to, iż część wyników plasuje szkołę w I ćwiartce układu współrzędnych wskazując na szkoły sukcesu, natomiast prawie każda ze szkół znajduje się również częściowo w III ćwiartce układu, co wskazuje na szkoły wymagające pomocy.

5.4. Wskazania i rekomendacje

Analiza materiału dotyczącego placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy Piaski wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty szkół o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia, poruszania się na rynku pracy oraz kształtowania umiejętności społecznych. Diagnoza wskazuje również na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz niezbędne doposażenie dydaktyczne szkół.

5.4.1. Zapotrzebowanie uczniów Gminy Piaski na różnorodne zajęcia pozalekcyjne rozwijające takie kompetencje jak:

- a) porozumiewanie się w językach obcych,
- b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne,
- c) kompetencje informatyczne,
- d) umiejętność uczenia się,
- e) kompetencje społeczne ,
- f) inicjatywność, przedsiębiorczość, kreatywność.

5.4.2. W szkołach w Gminie Piaski uczą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych wynikających z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy),
- b) niepełnosprawności,
- c) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych,
- d) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

W związku z tym, iż liczba dzieci niepełnosprawnych uczęszczająca do szkół prowadzonych przez Gminę Piaski jest znacząca konieczne jest zapewnienie im dogodnych warunków nauki oraz dostęp do specjalistycznych metod nauki poprzez dostęp do specjalistycznych pomocy dydaktycznych oraz nowatorskich metod nauczania.

5.4.3. W szkołach w Gminie Piaski potrzebne jest podniesienie wiedzy i umiejętności nauczycieli. Podniesienie efektywności nauczania jest elementem niezbędnym do poprawy poziomu edukacji uczniów, polepszenia ich wyników na egzaminach zewnętrznych oraz uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły. Spośród różnych czynników, mających wpływ na jakość i efektywność pracy szkoły, najważniejszym jest stały rozwój dydaktyczny kadry przez cały okres ich aktywności zawodowej. Istotnym również jest otwartość nauczycieli na oczekiwania i potrzeby uczniów oraz nowe sposoby przekazywania wiedzy.

Kadra pedagogiczna szkół posiada wykształcenie kierunkowe, wielu pedagogów ma kwalifikacje do nauczania dwóch, a nawet trzech przedmiotów. Ponadto szkoły starają się doskonalić zawodowo nauczycieli uwzględniając zmiany programowe w szkolnictwie. Mimo fachowości kadry pedagogicznej wskazane zostały wymagania dokończenia w następujących obszarach:

- a) nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- b) wykorzystania narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w prowadzeniu zajęć,
- c) aktywne nauczanie języka obcego za pomocą technik pamięciowych,
- d) kształtowania właściwych postaw wśród uczniów dotyczących: kreatywności, innowacyjności i pracy w grupie.

5.4.4. Baza dydaktyczna

Baza sprzętowa szkół wymaga doposażenia. Szkoły dysponują tablicami multimedialnymi, jednak konieczne jest zwiększenie ich liczby. Niezwykle ważne jest wyposażenie pracowni komputerowych, w których brakuje sprzętu lub obecne wyposażenie jest przestarzałe i

wymaga wymiany na nowe. Uniemożliwia lub ogranicza to możliwość przeprowadzenia zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. W pracowniach przedmiotowych brakuje podstawowego wyposażenia umożliwiającego realizację doświadczeń/pokazów zgodnie z podstawą programową. Konieczny jest zakup wyposażenia do pracowni przedmiotowych, aby zwiększyć efektywność nauki.

Rekomendowane jest polepszenie bazy dydaktycznej i wyposażenia szkół w sprzęt i urządzenia przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Przede wszystkim dotyczy to pracowni przedmiotowych, by możliwa była praca z uczniem oparta o metodę eksperymentu. Funkcjonalny i sprawny sprzęt zdecydowanie podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć i wpłynie pozytywnie na osiągnięcia dydaktyczne szkół.

Konieczne jest również doposażenie szkół tak, aby placówki posiadały wyposażenie dydaktyczne oraz narzędzia TIK.

W Gminie Piaski ponad 1/3 dzieci uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów to dzieci korzystające z zorganizowanych przez gminę dowozów. Uczniowie ci korzystają również ze świetlicy szkolnej przed i po zajęciach lekcyjnych. Czas pracy świetlic dostosowany jest do organizacji dojazdu uczniów do szkoły.

Wśród codziennych zabaw i zajęć tematycznych, realizowanych według miesięcznych planów pracy świetlicy, znajduje się wiele różnych form zajęciowych, mianowicie:

- gry i zabawy grupowe w świetlicy,
- zajęcia plastyczno-techniczne,
- zajęcia muzyczne (śpiewanie piosenek, słuchanie muzyki, zabawy przy muzyce),
- zajęcia stolikowe (gry planszowe, układanki, karty),
- zajęcia literackie (wspólne czytanie, opowiadanie treści, plastyczne przedstawianie utworów literackich),
- zajęcia audiowizualne (oglądanie bajek i filmów),
- zagadki, łamigłówki,
- zajęcia sportowe i ruchowe na świeżym powietrzu lub w sali gimnastycznej.

Organizacja wyżej wymienionych zajęć opiera się na dostępnym wyposażeniu świetlic. Jest ono niewystarczające, a często przestarzałe. Uczniowie nie mają dostępu do nowoczesnych urządzeń czy pomocy dydaktycznych. Konieczne jest inwestowanie w wyposażenie świetlic szkolnych, w celu stworzenia uczniom nowoczesnego zaplecza, z którego będą mogli korzystać spędzając czas w szkole przed i po zajęciach lekcyjnych.

Spośród trzech Zespołów Szkół z terenu Gminy Piaski dwa posiadają salę gimnastyczną. Zespół Szkół w Szelejewie nie posiada zaplecza sportowego w postaci sali

gimnastycznej, co stwarza dysproporcje dostępu dla uczniów z różnych miejscowości w gminie do infrastruktury sportowej. Jest to widoczne zwłaszcza w okresach zimowych, kiedy braki infrastruktury sportowej są najbardziej odczuwalne. Brak sali gimnastycznej wpływa na pogłębianie się wad postawy.

Zajęcia sportowe, rekreacyjne i rozwojowe budują wśród uczniów relacje społeczne, umiejętność pracy w zespole. Pozwalają rozwijać relacje między uczniami, właściwą komunikację i poczucie wartości uczniów mających słabe wyniki edukacyjne.

5.4.5. Rodzaje zajęć pozalekcyjnych

Celem wyrównywania poziomu edukacyjnego uczniów należy najpierw wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy w zależności od zaburzeń rozwojowych i braków edukacyjnych. Dotyczy to zajęć o charakterze korekcyjno-kompensacyjnym, ale również zajęć wyrównawczych-przedmiotowych dających możliwość uzupełnienia, poszerzenia i przypomnienia wielu zagadnień z podstawy programowej.

W programie zajęć pozalekcyjnych należy również uwzględnić realizację zajęć pozalekcyjnych o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzając ich wiedzę z przedmiotów podstawy programowej. Zajęcia te przyczynią się do kompleksowego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i fizycznego uczniów.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji oraz podjęcia zatrudnienia. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia zachęcające uczniów do nauki przedmiotów ścisłych i technicznych, wprowadzenie zajęć nastawionych na kształtowanie kompetencji społecznych i rozwijających przedsiębiorczość oraz kreatywność. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, rozumowania, wykorzystania wiedzy w praktyce, aby podwyższyć kompetencje uczniów z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Ponadto konieczne jest wprowadzenie zajęć o tematyce technologicznej do szkoły, np. programowanie, grafika komputerowa, robotyka, elektronika, aby zachęcić uczniów do nauki w kierunkach szczególnie pożądanym na rynku pracy.

5.4.5. Formy zajęć pozalekcyjnych

Ważne jest wspomaganie rozwoju intelektualnego uczniów poprzez doskonalenie umiejętności skutecznego uczenia się, która jest przydatna w szkole i w zdobywaniu codziennej wiedzy ogólnej, rozwija twórcze myślenie i pamięć, ćwiczy koncentrację i chęć

zdobywania wiedzy. Konieczne jest uwrażliwienie uczniów na złożoność procesów zachodzących w przyrodzie i technice. Należy nauczyć ich, że etap poszukiwania jest równie istotny jak znalezienie odpowiedzi na zadane pytanie. Zajęcia powinny mieć charakter praktyczny, uczeń powinien na nich wykonywać doświadczenia, eksperymenty, tworzyć własne konstrukcje i projekty.

Niezbędne jest wykorzystywanie różnorodnych metod dydaktycznych na wszystkich rodzajach zajęć pozalekcyjnych, np.:

- a) nauka oparta o metodę eksperymentu,
- b) wykorzystanie narzędzi TIK,
- c) działania praktyczne,
- d) praca w grupie,
- e) techniki pamięci,
- f) gry i zabawy,
- g) symulacja,
- h) pokazy i występy sceniczne,
- i) wdrażanie innowacyjnych programów zajęć,
- j) realizacja projektów edukacyjnych,
- k) wprowadzanie nowoczesnych środków przekazu, które są bliskie młodym ludziom.

Zajęcia powinny być realizowane nie tylko jako standardowe zajęcia po szkole, ale również przybierać inne formy, np.:

- a) realizacja projektów edukacyjnych,
- b) wydarzenia w szkolne o charakterze edukacyjnym np. festiwale,
- c) warsztaty weekendowe,
- d) półkolonie,
- e) obozy,
- f) wycieczki szkolne (teatr, kino, instytucje o charakterze edukacyjnym, muzea),
- g) zielone szkoły,
- h) spotkania ze znanymi ludźmi.

6. WNIOSKI - PODSUMOWANIE

Analiza materiału badawczego placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy Piaski wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty szkół o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia, poruszania się na rynku pracy oraz kształtowania umiejętności społecznych. Diagnoza wskazuje również na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz niezbędne doposażenie dydaktyczne szkół. Wskazania i rekomendacje zostały przedstawione zgodnie ze zdefiniowanymi celami diagnozy.

W związku z powyższym istnieje uzasadniona potrzeba podjęcia przez Gminę działań w zakresie:

- a) wsparcia uczniów w rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, języków obcych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),
- b) podjęcia działań zmierzających do poprawy warunków dydaktycznych dla uczniów w szkołach i placówkach systemu oświaty poprzez m.in: doposażenie pracowni przedmiotowych szkół w sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń i eksperymentów w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych,
- c) wsparcia nauczycieli, m.in.: w ramach sieci współpracy i samokształcenia oraz programów wspomaganie dotyczących podwyższenia kompetencji/kwalifikacji w zakresie prowadzenia zajęć,
- d) wyposażenia świetlic szkolnych umożliwiające rozwój kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej ucznia i uczynienie z nich miejsc doświadczania świata, współpracy i samodoskonalenia,
- e) uzupełnienia infrastruktury edukacji ogólnokształcącej, w tym: bazy sportowo – rekreacyjnej wykorzystywanej w procesie edukacyjnym.

Wymieniony obszar interwencji pokrywa się z obszarami strategicznej interwencji, wymienionymi w aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego z horyzontem czasowym do 2020 roku. Strategia jako najważniejszy dokument samorządu województwa, określa kierunki rozwoju regionalnego i wskazuje obszary szczególnej interwencji w wymiarze przestrzennym województwa.

W ramach konkretnych działań proponuje się realizację kompleksowego projektu w sferze podstawowych usług publicznych edukacyjnych polegającego na poprawie i rozbudowie placówek edukacyjnych (EFRR) oraz regionalnego programu edukacyjnego (EFS).